

NECESSITAT INAJORNABLE

Un dels espectacles més depriments que he presenciat a la vida, fou l'agonia d'un pobre captaire, que moria de fred i de fam, arrecerat a una de les portes de l'edifici del Banc d'Espanya de Madrid.

La punyent paradoxa que els donà aquell pobre vellet que moria d'inanició a les portes mateixes del palau que atresora les riqueses de la nació, fou per a mi, una revelació eloqüent de les injustícies i defectuositats bàsiques de la societat.

Aquell espectacle era una acusació a tots els governants que per dissidia havien bandejat una solució adequada al problema de la mendicitat, i recordava a l'ensens als governants a venir, la responsabilitat moral que contreien davant el poble, si deixaven desamparats als pobres vianants que deambulen i viuen en plena carretera.

Afortunadament, aquest any l'hivern no ha estat tan cru com altres, i l'acusatòria llista dels morts de fam i de fred, no ha crescut amb la intensitat d'altres hivernades.

Amb tot, encara vindran prous freds rigurosos que amb les seves víctimes recordaran a tots, que el problema no està resolt, que la vida dels pobres transeünts depèn d'un atzar, i la vida d'un home, per humil que sigui no és tan baladí, no ha de tenir un preu tan ínfim, que hagi d'estar a la mercé de les gelades i els vents.

Els que viuen en llars confortables i dormen ben colgats en el llit, han de pensar, quan sentin aquell vent que bufa pels carrers, o laneus'amuntegui als seus balcons, amb els seus germans dissortats, — puix germans seus són, a la fi els pobres captaires, — que dormiten arrecerats al peu d'un marge o sota d'un pont, mentre la mort els va gelant la vida.

Un petit sacrifici, un sacrifici insignificant per part de tots els ciutadans i aqueixa vergonya que hauria d'afrontar-nos desapareixeria.

En totes les ciutats, en tots els pobles enclavats en les rutes de pas, s'han d'establir albergs on els pobres transeünts puguin descansar de la jornada i on pugui trobar la caritat d'una sopa i una estufa que don calor al seu cos desamparat.

A Manresa mateix es podria començar a donar exemple; al costat de les casetes dels guarda-consums, es podria construir un petit departament enxex per refugi dels pobres transeünts.

Així evitariem la vergonyosa sofofocació d'un dia que per dissort, un captaire morís de fred i de fam, dins el terme de la nostra ciutat.

ANTONI RIBAS

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

L'ACTUALITAT POLÍTICA

UNES PARAULES DEL CAP DEL GOVERN

La nota oficiosa de divendres, esmortuint l'entusiasme que en alguns sectors havien causat els primers rumors de tornada a la normalitat constitucional, sinó produí el silenci absolut entre la premsa, posà el lector ciutadà a l'expectativa de nous aclariments. Calia esperar que el Govern parlés novament amb aquella claretat d'altre temps. Al tolerar — per amorosiment de la censura — que tothom hi digués públicament lo seva, amb el llibre, el diari o el discurs, per la seva banda no havia pas de permetre en el poble la desorientació que forçosament li havien de portar els comentaris més diversos dels enemics de la dictadura. I el Govern ha parlat de nou. El general Primo de Rivera ha fet públiques des de les planes de «La Nación» interessantíssimes manifestacions, que vénen a aclarir notablement la situació. I és de remarcar, que salvant totes les distàncies i totes les malícies, les paraules del President semblen més d'acord amb les terminants notícies que donava la premsa sobre la liquidació de la dictadura que no amb els atenuants i la circumspècció de la nota oficiosa del divendres passat.

Les manifestacions del Cap del Govern són llarguíssimes, i per bé que interessants totes elles, ens limitem a reproduir l'acabament o la part on s'anuncien els propòsits del futur. La part emesa, pot resumir-se així; justificació de la vinguda de la dictadura i justificació de la seva fi, amb les habituals argumentacions i fraseologia del President.

Cuanto veces se ha exteriorizado el propósito sincero de avanzar en el camino de la legalidad, se ha tropezado con la incomprensión de los adversarios que juzgándola débil o desmoralizada, arrecian el tiroteo, olvidando la invulnerabilidad que proporciona la tranquilidad de conciencia y la verdadera asistencia de la opinión pública. La dictadura no puede irse de una «espantá», como se dice en el argot taurino, que tantas veces fué aplicado a la política, ni con la duda de haber previsto para el país hasta dónde es humanamente posible la contingencia de que se vea dominado por la anarquía.

Si se pueden preparar las cosas de modo que a juicio y con la ayuda de hombres rectos e inteligentes se garantice a España una vida jurídica de orden y prosperidad que sea base, puente o soldadura con el porvenir, la dictadura cesará en día adecuado del año que va a empezar. Hasta ese momento, hasta el de dejar establecida una situación seria y tranquilizadora, punto de partida de normalización de la vida pública española, me considero obligado ante Dios, ante el pueblo español, ante el Rey y ante mis muchos y leales colaboradores y personas que en mí han puesto su confianza, a sostenerme

en mi puesto, cuéstemelo que me cueste, me sea grato o enojoso, vaya bien o mal a mi salud.

La Asamblea, que considero un acierto, ha realizado labor patriótica, inteligente y abnegada, como puede comprobarse repasando la lista de los muchos proyectos y cuestiones que ha examinado y despachado con serenidad, inteligencia y comprensión insuperables. Sus secciones, constituidas por hombres que forman un plantel tranquilizador, pues han demostrado capacidad y constituyen la reserva para el porvenir, han trabajado con tal ahínco, que merecen la gratitud de todos los españoles y la mía de corazón. Los resultados no han sido estériles, y si el anteproyecto constitucional con tanta inteligencia elaborado por la sección primera, gracias al esfuerzo, cultura y talento de las personalidades que la forman, no se discute inmediatamente, no por ello ha de ser labor perdida.

De acuerdo con el presidente de la Asamblea, el Gobierno tiene el propósito de que haya tres periodos plenarios, con amplitud de horas delicadas, dentro de los moldes reglamentarios, a ruegos, preguntas e interpelaciones, pues deseamos que nuestra obra sea examinada y discutida sinceramente

con serenidad y calma, como se ha procedido por lo general durante estos dos años, dentro del recinto que en otros tiempos fué teatro de las más apasionadas luchas contrarias al interés del país.

Por evitar dificultades y abreviar trámites he desistido del intento de implantar nueva Constitución bajo mi Gobierno; pero me preocupa mucho dejar al Rey y al que me suceda un órgano de apoyo y consulta en que se puedan reunir y recoger voces y votos de todos los sectores del país, designados por el mismo. Y me preocupa también resolver lo más y mejor que pueda, los asuntos en trámite. A su tiempo y bien meditado el arduo problema, se hará público el pensamiento del Gobierno, bastando por ahora asegurar que nunca será el de un cambio brusco, sino el de un escalonamiento suave, que prevenga todo riesgo. Los que no aceptan otro programa que el «de todo o nada» deben meditar en conciencia sobre la responsabilidad que contraen y en el juicio que merecerán al país. que no está por jugarse la vida al entretenido y peligroso juego de la política, sino por proseguir su labor de cultura y trabajo que exija orden y disciplina social».

ELS ESPORTS

Atletisme al Centre d'Esports?

I per què no? Allò que feia dies era solament un rumor, ha estat convertit en realitat. Actualment dintre el clos del nostre Centre de Esports existeix ja una Secció d'Atletisme.

Com s'ha constituït? Hem tret el nas en el Centre i hem indagat...

—Projectes?...

—Quins projectes tenim preguntat? Si mireu, de primera intenció la junta del Centre ens facilita tot el seu ajut. Aquesta junta que veieu aquí constituïda per regir les tasques atlètiques que han de venir, ha estat seleccionada pel consell directiu i per tant, sempre

que ens calgui, d'ell rebrem l'ajuda material que és la clau d'una organització com la que ens proposem...

—Sou molts associats, ja?

—Per ara tenim molta gent inscrita. Com podeu constatar el consell directiu ha estat el que ha omplert els primers rengles. Els d'aquesta llista apart són els probables atletes. Per ara però, encara no hem designat cap quota, cal primer que es destapin algunes valors, després pensem fins establir una quota limitada exclusivament pels

(Continua a la pàgina 2)

El Ministeri de l'Aire francès, anuncia que els aviadors que realitzen el vol Sevilla - Uruguai, ja han passat l'Atlàntic

La mort de Gómez de Baquero

Ahir, a la secció d'última hora, publicàvem la notícia que anunciava la mort d'aquest home il·lustre, que féu famós el pseudònim d'«Andrenio».

La mort de Gómez de Baquero ha estat sentida a tota la península i particularment pels homes d'esperit liberal i democrata. Fou ell qui, quan el problema català, es presentà com un escull per la política espanyola, sabé situar-se en un punt just i fou dels pocs que des de Madrid donà una visió clara de com havia d'ésser tractat aquell problema.

Altres problemes igualment aguts i difícils foren tractats en els seus articles, amb un esperit de justícia i de comprensió que feren de la seva veu la més legítima defensa de les idees de llibertat.

«El Sol» i «La Voz» perden una de llurs figures més solvents, i el país un home d'inapreciable valor.

Tot esperit liberal se sent avui afectat per aquesta pèrdua.

CARNET

Juli Moncada i Pla, des del periòdic «Seny», ens ataca amb un article perfectament carlí, — puix que no cita cap nom ni cap fet concret — com si cerqués entaular polèmica. Ho lamentem, però hi ha la qüestió prèvia de la correcció gramatical. Mentre no gastis sintaxi ni ortografia, no farem res. No es pot escriure impunement Manel amb ch.

L'experiència és un material absolutament personal i intransferible. Em penso que no es trobaria cap home prou obtús per a intentar rebatre aquest assert. Tanmateix és correntíssim el cas dels ancians que proven de llegir a llurs successors, una herència d'aquesta cosa tan inútil. Generalment hom refusa aquest llegat, sigui per rutina, sigui per amor propi, que són dos vicis ben perdonables pel servei que presten en aquest cas precís. Si mai s'esdevé, però, que la dàdiva sigui admesa per avarícia o per imbecilitat, el consignatari en treu, si fa o no fa, la utilitat que un analfabet treuria d'un volum de matemàtiques.

Cal, doncs, que cada individu elabori la pròpia experiència, no per a servir-se'n, sinó simplement per la lluita que entranya la seva adquisició. A l'hora de la mort la experiència agavellada li farà un bon servei. Li farà recordar mil detalls — transcendents per a ell — de la seva vida. Li portarà a la memòria les coses més amagades en les profunditats del seu passat i, per dir-ho en síntesi, el farà adonar de què ha viscut. I això equival a dir que el farà viure, car l'existència d'ella mateixa inconscient és una negació dintre del buit.

PROLIX

EL DIA

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA

Redacció i Administració:
Cirera, 13 - Teléfon 342

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

A Manresa 2' ptes. el mes
A fora . . 2'50 » » »

El número corrent 10 cèntims

Anuncis comercials, esquel·les mortuòries i encaixos, a preus de tarifa.